

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

Restituirea arvunei în vânzare. — Competința instanței, — de d. Nic. M. Părvulescu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de casație s. II: Dir. C. F. R. și C. G. Cosmovici cu N. Rotman;

Curtea de apel Iași s. I: Soc. de asig. «Dacia-România» cu Penelopa și Aurel Rășcan;

Tribunalul comercial Ilfov: D. Giușcă cu Direcț. C. F. R. și I. Desila;

Judecătoria Ocol. VI București: Cociu Eshenasy cu M. Negrescu și Dir. C. F. R.;

Judecătoria ocol. Bolintin (Dâmbovița): Dobre Matei cu Marin Năstase și Anica R. Năstase ca tutore, cu o adnotație de d-l S. Scriban;

Indemnisațiile de locuință ale funcționarilor C. F. R. și Art. 409 Pr. civ. de d-l G. A. Râmniceanu.

RESTITUIREA ARVUNEI ÎN VÂNZARE COMPETINȚA INSTANȚEI

Articolul 1295 din actualul nostru Cod civil, ne spune, că o vânzare este perfectă între părți, din momentul în care acestea au convenit asupra prețului, indiferent de predarea lucrului vândut sau de răspunderea prețului; iar articolul 1298 din același Cod, sună ast-fel: «dacă vinderea nu s'a executat prin culpa uneia din părțile contractante, aceasta va perde arvuna dată, sau o va întoarce îndoită având-o primită, dacă partea care nu este în culpă nu ar alege mai bine să ceară executarea vinderei».

Dispozițiunile prescise de acest din urmă articol, nu le găsim în Codul frances, însă le găsim în Codul italian. Codul Caragea, avea un articol 31, aflat sub capitolul 2 (pentru vânzări) al titlului 3, care vorbea despre Contractele reali și al căruia conținut era următorul: «de se va face vânzarea cu arvună, și se va căi vânzătorul, dacă napoi arvuna și mai plătește încă atâta, iar de se va căi cumpărătorul, o va pierde».

Pentru a nu se face vre-o eroare în această privință, comentatoriul acestui Cod, arătați că în tot d'auna urmează să se observe, ca nu cum-va, suma pretinsă dată drept arvună, să nu fie mai mare ca jumătatea prețului convenit pentru vânzare, căci atunci, nu mai este arvună, ci parte din preț, afară numai dacă nu se specifică, în mod special în contract, că este arvună. (Vezi cursul de drept civil român, de Ioan Bărbătescu, pag. 394).

Din reproducerea acestui articol din Codul Ca-

ragea și din alăturarea lui comparativă, față de cel cuprins în actualul Cod civil, observăm că între ele, există o oare-care asemănare. Și actualul legiuitor, ca și cel anterior lui, prevăd aproape același lucru, cu privire la stricarea unei vânzări, prin culpa unuia din contractanți, cu o mică deosebire. Sub actualul Cod, se dă părții care nu este în culpă, facultatea de a alege, între executarea contractului, sau restituirea îndoită, sau pierderea arvunei, lucru ce nu era sub vechiul Cod Caragea.

Principiul actualului legiuitor civil, consacrat prin articolul 1298, menționat mai sus, îl găsim și în legiuirea italiană, care prin articolul 1217 al paragrafului 2, spune: «La parte che non e in colpa se non preferisce di ottenere, l'adempimento della convenzione, può tenersi la caparra ricevuta o domandare il doppio di quella che ha dato».

Aplicarea acestui principiu de drept, determinat prin articolul sus menționat, nu-și va avea aplicațiunea lui, de sigur, de cât numai atunci când contractul de vânzare intervenit între părțile contractante, n'a primit nici o executare, și când vânzătorul a primit o sumă oare-care, cu titlul de arvună; el nu va avea nici o aplicațiune în cazul când un asemenea contract ar fi fost executat în parte. Într'un asemenea cas, nu ne-am mai afla în prevederile acestui articol 1198, ci sub acelea ale altor articole cunoscute, din același Cod. În acest sens s'au pronunțat și instanțele noastre judecătorești. (Cas. s. I-a, 226 90). Care va fi însă dreptul unui cumpărător, în cas când vinderea nu s'a executat prin culpa vânzătorului, care a primit arvuna? Ce va putea el să pretindă de la acesta? Va putea el să pretindă pe lângă restituirea arvunei îndoită și daune-interese?

Unele din instanțele noastre judecătorești, care au fost sesizate cu judecarea unor asemenea chestiuni, au decis că în asemenea cas, adică atunci când vânzătorul este în culpă, el nu va putea fi obligat de cât numai la restituirea arvunei îndoită, iar nu și la daune-interese. (Curt. din Craiova. Vezi Dreptul No. 37 95. — Curtea din Galați. Vezi Curierul judiciar No. 36/902).

Motivele care au condus la darea unei asemenea deciziuni, au fost, că atunci când într'o vindere, arvuna nu este dată ca acompt din prețul vinderei, și când cel necăzut în culpă, nu cere executarea contractului, arvuna trebuie considerată, ca având caracterul unei clause de dezicere, subordonată conform articolului 1298 Cod civil, la pier-

derea saŭ restituirea îndoită. Intr'un asemenea cas, ea constituind o evaluare și o lichidare anticipată a daunelor eventuale, cauzate părții nevinovată, aceasta nu mai este în drept de a pretinde, o dană mai mare de cât aceia prescrisă de articolul 1298 Cod civil, la care părțile au înțeles a se referi, prin stipularea clauzei accesorie a arvunei.

Soluțiunea aceasta, și motivele aduse în favorul ei, sunt cât se poate mai juridice, mai conforme cu realitatea lucrurilor. Ele sunt o reproducere, o explicare fidelă, o interpretare justă, a principiului consacrat de articolul 1298 menționat.

Eruditul nostru profesor de Drept civil, d-l D. Alexandresco, singurul autor român, care a scris *ce-va* în această privință, atât în savanta sa lucrare de drept civil, cât și în coloanele «Curierului» (Vezi No. 35 și 36 din 1900 și 36 din 1902) are în totul aceiași părere. D-sa, arătând că articolul 1298, reproducând în partea lui finală, articolul 1217 din Codul italian, (reprodus mai sus) conchide spuind, că el trebuie să aibă aceiași interpretare, același caracter, ca și în Codul italian. Cum deci, arvuna sub acest Cod, nu este considerată de cât ca un semn al perfecției contractului și ca un mijloc de constrângere la executarea lui, iar nu ca având caracterul unei clauze penale saŭ de dezicere, același lucru trebuie să-l spunem și la arvuna prevăzută de Codul nostru, adică fiind un semn de perfecțiune a contractului și un mijloc de constrângere la executare. Dovadă, că lucrurile staŭ așa, avem articolul 1298, care tocmai arată, că partea nevinovată poate cere executarea contractului neexecutat.

Din cele zise, însă, până acum, nu trebuie să conchidem, că nu s'ar putea schimba acest caracter al arvunei, —prin voința celor ce contractează— și nu s'ar putea ca aceștia să-î dea caracterul unei deziceri saŭ unei clauze penale. Din contra. Ori când, părțile contractante, pot conveni asupra unei clauze, și instanțele judecătorești, care vor fi sesizate mai târziu, de partea nevinovată, vor trebui să aibă în vedere, la darea sentinței lor, intențiunea părților la facerea contractului, cum și ansamblul circumstanțelor în care s'a încheiat convențiunea. Dacă se va constata, că în intențiunea contractanților, a fost să dea arvunei, caracterul unei clauze penale saŭ de dezicere, va trebui să se decidă, că ori-care din aceștia se poate dezice de la contractul ce făcuse, fie pierzând arvuna dată, fie restituind'o îndoit. În acest din urmă cas însă, aceste instanțe nu vor mai putea acorda și daune interese. A decide alt-fel, ar însemna, să se acorde aceleiași părți, două despăgubiri cu titlul de daune: de o parte, i s'ar acorda îndoitul arvunei, care constituie valoarea anticipată a daunelor și lichidarea lor, și încă o sumă oare-care, tot drept daune. Acest lucru însă, este imposibil, căci nimenui, nu-î este permis de a cere de două ori, sub același titlu, *ce-va*, și iarăși nimenu-i nu-î este impus a-l da. Când d-ta cumpărător nevinovat, ceri de la mine vânzător în culpă îndoitul arvunei primită de la d-ta, nu mai poți cere și daune, pentru că restituirea îndoită a acestei arvune, ține loc de daune interese, și aceasta prin chiar consimțământul d-tale anticipat. Convențiunea noastră era, să-ți dau *ce-va*; nu-ți-am dat acest *ce-va*, ești în drept, saŭ să mă constrângi să execut aceia ce n'am executat, saŭ să-ți restituî îndoitul arvunei primită.

În primul cas, considerând arvuna ca un mijloc de constrângere, întru executarea contractului, vei fi în drept de a pretinde daune, în cas de neexecutare din parte-mi; în cel din urmă cas însă, arvuna fiind considerată ca o clausă penală, având un caracter de dezicere, nu vei putea cere mai mult de cât îndoitul ei. Plusul dat peste arvuna primită, represintă dauna cauzată, prin neexecutarea contractului, este pedeapsa unică, pe care o impune legiuitorul prin articolul 1298 Cod civil, la care ne-am referit, prin contractul ce am încheiat.

Care este însă instanța, care are să se pronunțe asupra restituirii îndoitului unei sume de 100 lei, de pildă, dată ca arvună, asupra unei vânzări de 5000 lei? Fi-va judecătoria de ocol, saŭ tribunalul?

Articolul 55, din actuala lege a judecătorilor de ocol, din anul 1896, care determină competența acestora, spune că ele vor judeca toate cererile în materie personală și mobilă, de ori-ce natură ar fi ele, chiar și comerciale, în ultimă instanță de la 50 până la 200 lei, iar cu apel până la 1500 lei.

Care este însă criteriul saŭ punctul de plecare al judecătorului, cu privire la determinarea competenței lui? Cum se va determina această competență?

D-l Corneliu Botez, în studiul său «Codul de ședință al judecătorului de pace» la pagina 132, arată cu privire la acest punct că: «*In regulă generală, competența, fie că se reclamă o sumă, fie un obiect dat, se determină după valoarea arătată prin cerere, principiu consacrat prin articolul 57 din Proc. civilă.*» Cu alte vorbe, judecătorul sesizat de judecarea unei pricinii oare-care, nu trebuie să aibă în vedere, conform citatului art. 55, de cât valoarea arătată prin cererea care l'a sesizat.

În speța propusă, se susține de unii, că judecătorul de pace nu ar fi competent, căci el trebuie să aibă în vedere, nu suma ce i se reclamă, ci natura afacerii și mai ales rezultatul la care se ajunge prin admiterea unei asemenea cereri. Se spune de aceștia, că în judecata judecătorului, nu este numai suma ce se cere a fi restituită, dar chiar resilierea contractului de vânzare, în vederea căruia fusese dată arvuna. Cum va putea deci, un judecător de pace, să se pronunțe asupra unei asemenea cereri, când competența lui, nu merge până la valoarea contractului?

Modul acesta de argumentațiune în a, mi se pare nedrept. Judecătorul de pace, în speța dată, nu este sesizat, de resilierea contractului, nici de executarea lui, ci pur și simplu, de restituirea arvunei primită, în vederea executării contractului. El nu are să pronunțe nici resilierea contractului, nici executarea lui; el are să oblige numai pe vânzătorul în culpă, să restituie în dublu arvuna primită. Așa fiind, ce trebuie el să aibă în vedere, pentru determinarea competenței lui? Va trebui să se uite la valoarea contractului de vânzare, saŭ la suma care i se reclamă?

Incontestabil, că față cu dispozițiunile articolului 55, din legea lui organică, și cu interpretarea ce se dă acestui articol, el nu va trebui să aibă în vedere, de cât valoarea cererii ce i se face. Dacă această valoare, intră în cadrul competenței lui generală, determinată prin legea organică a instanței ce prezidă, el este competent a se pronunța asupra cererii ce-i se face. În cazul contrariu, el se va desesiza de afacere, nefiind competent. Deci, cum în

speță, valoarea cererii, nu întrece limitele competenței lui, el este în drept de a se sesiza cu judecarea acestei cereri, indiferent de rezultatul final, la care va conduce rezolvarea ei.

Nic. M. Pârvulescu

Jude-Ajutor, ocol I Ploești

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 10 Aprilie 1901

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Consilier

Direcția G-rală a C. F. R. și C. G. Cosmovici cu N. Rotman

Poprire. — Validare. — Rolul terțiului poprit în procesul de validare. — Recurs făcut de densus. — Recurs fără interes. — Respingere. — (Art. 459 Pr. civ.).

Poprire. — Indemnitatea de locuință acordată funcționarilor de la căile ferate. — Dacă se poate urmări. — (Art. 31 din legea de la 1883 pentru exploatarea căilor ferate; art. 409 din Pr. civ.).

1. *In procesul de validare a unei popriri, rolul celui de al treilea poprit se mărginește pur și simplu a declara dacă datorește suma ce se poprește, cât este acca sumă, pe bază de ce titlu, dacă măș este poprită și de alții și dacă acea datorie este exigibilă, și o dată această formalitate îndeplinită, cel de al treilea numai are interes a figura în judecata dintre debitor și creditor.*

Ast-fel, recursul făcut de terțiul poprit contra hotărârii ce confirmă sentința de validarea popririi, este fără interes și are a fi respins ca atare.

2. *Indemnitatea anuală de locuință ce Direcțiunea generală a căilor ferate române acordă funcționarilor săi, în afară și peste retribuția lor, nu poate fi considerată ca salariu și deci nu este coprinsă în excepțiile prevăzute de art. 409 din Pr. civilă, ast-fel că poate fi urmărită de creditorii funcționarului pentru despăgubirea lor.*

Decisiunea 96/901. — Respins recursul făcut de Direcția generală a C. F. R. și C. C. Cosmovici contra sentinței trib. Ilfov secția comercială No. 2930/900, în proces cu N. Rotman.

Curtea.

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte N. Mandrea;

Pe d-nii avocați Em. Culoğlu și P. Capeleanu din partea recurentei în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat I. Țepeluș din partea intimată în combatere.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate de ambii recurenți:

I. Tribunalul dă o greșită interpretare art. 409 Pr. civ., comb. cu art. 31 din legea de exploatare a căilor ferate române, hotărând că indemnizarea de locuință poate fi urmărită și pentru datoriile neprivilegiate ale unui funcționar.

Din aceste texte rezultă că indemnizarea de locuință nu poate fi urmărită nici chiar pentru datorii privilegiate, de oare ce după dispozițiile art. 31 din legea de exploatare, Direcția e liberă să dea funcționarilor săi locuință în natură sau în bani.

Ce se face cu locuința în natură? Să o urmărească sub formă de urmărire de venituri? Nu se poate! Să nu o urmărească? faci ca legea să se aplice în mod inegal celui ce o primește în bani.

• Violarea art. 455 Pr. civ. de oare ce nu se poate popri de cât o sumă certă, liquidă și datorită de terțiul poprit debitorului. În speță suma nu e nici certă nici lichidă nici datorită de direcțiune lui Cosmovici, de oare ce din dispozițiunile art. 31 din legea de exploatare, chiria în bani putând fi revocată și înlocuită prin locuință în natură nu suntem siguri dintr'un moment într'altul dacă interesele serviciului nu ne va impune modificarea felului în care o acordăm.

Având în vedere sentința supusă recursului din care

se constată, că intimatul a cerut și obținut la judele de ocol validarea popririi efectuată prin procesul-verbal din 6 Martie 1900, în mâna Direcției C. F. R., pe sumele ce primește ca chirie C. G. Cosmovici până la concurența sumei de lei 900 cu procente și spese; că tribunalul respinge apelul Direcției ca fără interes, iar apelul recurentului ca nefondat;

Considerând că recurenta, Direcția C. F. R., susținând înaintea instanțelor de fond, că suma ce plătește ca chirie lui Cosmovici nici nu se poate urmări, de oare ce represintă locuința în natură a recurentului, în mod implicit recunoaște că datorește această sumă lui Cosmovici;

Că cei de al treilea nu au alt rol în procesul de validare, de cât a face declarațiunea prevădută de art. 459 Pr. civ.;

Că odată această formalitate îndeplinită, ei nu au alt interes de a figura în judecata dintre debitor și creditor, și prin urmare, recursul făcut de Direcția C. F. R. contra sentinței care confirmă hotărârea de validarea popririi, este fără interes, și are a fi respins ca atare;

In ce privește recursul făcut de C. G. Cosmovici:

Considerând că este constant că Direcția C. F. R. plătește lui Cosmovici, funcționarul acelei direcții, o indemnitate anuală pentru locuință; că această indemnitate constă într'o sumă de bani determinată, conform art. 31 din legea pentru exploatarea C. F. R. din 1883;

Că prin urmare, suma plătită pentru locuință este o sumă certă, liquidă și datorită de direcțiune, conf. legii de exploatare;

Considerând că această indemnitate este datorită și plătită, în afară și peste retribuțiunea funcționarului și de aceea nu poate fi considerată ca salariu, ceea ce rezultă și din termenii art. 31 citat, care zice: «pe lângă retribuțiunile arătate în articolul precedent. etc.»;

Că prin urmare, suma primită de Cosmovici cu titlu de indemnitate, nu este cuprinsă în excepțiunile prevădute de art. 409 Pr. civ. spre a fi apărută de urmărire;

Că de aceea poate fi urmărită pentru despăgubirea debitorului, conform principiului de drept și de echitate că: «ori cine se obligă personal este ținut a și îndeplini îndatoririle sale cu toate bunurile sale mobile și imobile prezente și viitoare»;

Că, deci, motivele au a fi respinse ca nefondate.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursurile, etc

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, Secția I

Audiența de la 11 Martie 1903

Președenția D-lui I. T. BURDA, Prim-Președinte
Societ. de asigurare «Dacia România» cu Penelopa și Aurel
Rășcanu pentru anularea unui contract de asigurare

Proces-verbal No. 526

Contract de asigurare. — Asigurarea vieții altei persoane de cât beneficiarul. — Dacă există raport juridic între societatea asigurătoare și persoana a cărei viață se asigură de beneficiar. (Art. 5 și 7 din condițiunile generale pentru asigurări).

Din textul și spiritul care dominează contractul de asigurare a vieții altuia de cât beneficiarul, rezultând că, declarațiunile persoanei pe viața căruia se face asigurarea, cum și consimțământul său sunt neapărat cerute, prin aceasta persoana asigurată are a fi considerată ca parte contractantă și prin urmare raportul juridic există între dânsa și societatea de asigurare.

Curtea deliberând, și

Având în vedere apelul interjectat de Constantin Leonardescu în calitate de procurator al Societății generale de asigurare «Dacia România», în contra sentinței comerciale No. 165 din 4 Noembrie 1902 al trib. Iași secția

II, prin care se respinge ca nefondată reclamațiunea intentată de numita Societate de asigurare, tinzând la anularea contractului de asigurare subscris de d-na Penelopa Rășcanu și d-l Aurel Rășcanu în ziua de 15/27 Ianuarie 1899 și a poliței de asigurare No. 50451/99, pe motivul că d-na Rășcanu ar fi făcut declarațiuni neesacte cu privire la etatea și sănătatea sa ;

Având în vedere că înaintea Curții reprezentanții Societății, pentru a stabili în fapt motivele pe care s'și întemeiază acțiunea invoacă două dovezi și anume: chemarea la interogator a d-nei Rășcanu pentru a fi întrebată asupra chestiunilor cari fac obiectul discuțiunii între părți, relative la starea sănătății sale în momentul asigurării și altele, și proba cu martori ; că în contra acestei duble cereri să opune de intimatul Aurel Rășcanu, în privința chemării la interogator a d-nei Rășcanu, că ea ne având vre-un interes în această asigurare, nici vre-un raport juridic cu Societatea, ne fiind nici parte contractantă în contractul de asigurare încheiat cu Societatea, răspunsurile ce le-ar face la interogator n'ar putea fi decisive pentru d-sa, și că d-na Rășcanu trebuie chiar scoasă din proces, — iar în privința probei testimoniale, că ea fiind administrată la prima instanță, și avocatul Societății renunțând înaintea tribunalului în ședința din 6 Iunie 1902 la ultimul martor absent, D-r Negură, nu mai are vre-o utilitate în apel, și este cu atât mai puțin admisibilă cu cât nici numele martorilor nu se enunță astăzi înaintea Curții ;

Având în vedere, asupra cererii de a se chema la interogator pe d-na Penelopa Rășcanu, că din actele prezentate de părți rezultă că la 15/27 Ianuarie s'a format și subscris de d-na Penelopa Rășcanu și de d-l Aurel Rășcanu o ofertă și declarațiune pentru asigurarea celui de al doilea cu suma de 40000 lei asupra casului de moarte al celei dintâi, în schimbul unei prime trimestriale plătibile în tot cursul vieții d-nei Rășcanu de către d-l Aurel Rășcanu, ofertă în care sunt trecute răspunsurile d-nei Rășcanu la întrebările privitoare la etatea sa, la sănătatea sa în prezent și în trecut, la modul de plată a premiilor și altele, și care se termină cu declarațiunea : «că răspunsurile sale la întrebările din acea ofertă sunt cu totul conform adevărului, că consimte formal că atât acele declarațiuni cât și acele făcute în fața medicului, împreună cu condițiunile generale de asigurare să serve de bază pentru încheierea convențiunii de asigurare cu Societatea Dacia România, care să se considere ca nulă și fără nici o valoare dacă vre-unul din răspunsurile sale n'ar fi conforme adevărului sau dacă ar fi ascuns vre-un fapt care ar trage după sine respingerea ofertei sale ; că Societatea a primit această ofertă *consimțită* și subscrisă de Penelopa Rășcanu cât și de Aurel Rășcanu, emițând polița de asigurare No. 50451 în 31 Ianuarie 1899, pe suma de 40000 lei, la dispoziția d-lui Aurel Rășcanu, la două luni după încetarea din viață a mamei sale, d-na Rășcanu ;

Considerând că din termenii în care este concepută oferta mai sus menționată, care după art. 5 din condițiunile generale pentru asigurări este *baza asigurării*, acceptată de Societate la 31 Ianuarie 1899, prin emiterea poliței de asigurare, rezultă fără vre-o îndoială că contractul s'a încheiat de Societate cu d-l Rășcanu ca beneficiar și cu d-na Rășcanu ca asigurată, adică de la a căreia viață sau moarte, depinde îndeplinirea obligațiunilor luate de Societate, ambii subscrisi în ofertă și obligați către Societate, d-l Rășcanu care are interes la existența mamei sale a plăti premiile, d-na Rășcanu al cărui scop era de a asigura viitorul fiului său a primi să se considere ca nulă și fără valoare convențiunea dacă declarațiunile sale n'ar fi adevărate ; că apoi și din spiritul care dominează asigurările pe viața altuia rezultă că, dacă este necontestat că fără declarațiunile persoanei pe viața căreia se face asigurare, Societatea după art. 7 din condițiunile generale nu primește să contracteze, apoi devine de neîgăduit că facerea acestor declarațiuni urmate de sancțiunea mai sus

menționată, este o adevărată participare la convențiunea de asigurare, al acelei persoane al cărui interes poate fi ca în specie, asigurarea viitorului beneficiarului, și că consimțământul unei persoane pe viața căreia se face asigurarea este necesar pentru că stipulațiunile contractului de asigurare să fie valabile, ast-fel că ea trebuie să fie considerată ca parte contractantă : că deci între Societatea Dacia România și d-na Penelopa Rășcanu existând un asemenea raport juridic, chemarea ei la interogator este utilă în cauză, și prin urmare cererea Societății este admisibilă, cu atât mai mult cu cât la prima instanță, reprezentantul d-nei Rășcanu nu s'a opus la un asemenea interogator, căci într'adevăr, în ședința de la 7 Februarie 1902, făcându-și rezervele asupra respingerii declinatorului de competență, *nu s'a opus* la cererea făcută de avocatul Leonardescu în numele Societății, în această privință, căci în ședința de la 4 Noembrie 1902 fără a contesta dreptul Societății de a chema pe d-na Rășcanu la interogator, s'a mărginit a motiva absența d-nei Rășcanu pe cauză de boală dovedită cu un certificat medical, etc. Pentru aceste motive, admite etc.

(s) Eug. Donici, D Porfiriu, D. Sofian, E Cernătescu

Osebită părere

În privința cererii de a se chema la interogator pe d-na Penelopa Rășcanu.

Având în vedere că obiectul procesului de față este anularea contractului de asigurare încheiat între Societatea de asigurare «Dacia România» și Aurel Rășcanu, contract la care a participat și d-na Penelopa Rășcanu, numai pentru a face declarațiunile cerute de Societate ;

Considerând că, conform principiului că nu există acțiune fără interes, nu poate figura cine va ca parte într'o judecată de cât atunci când se poate formula contra sa concluzii de condamnare sau de natură a-i pricinui pierderea vre unui drept ;

Considerând că Societatea de asigurare Dacia România nu formulează ast-fel de concluzii în contra d-nei Penelopa Rășcanu și chiar admiterea reclamațiunii, anularea contractului de asigurare, nu-i poate cauza nici o vătămare într'u cât efectul anulării nu se va restringe de cât asupra d-lui Aurel Rășcanu, asiguratul, prin pierderea primelor plătite de densus până astăzi și a capitalului ce ar fi trebuit să primească la moartea mamei sale ;

Că Societatea nestabilind vre un alt interes în litigiul de față, nu justifică ținerea d-nei Penelopa Rășcanu ca parte în instanță ;

Considerând că nici participarea d-nei Rășcanu la încheierea contractului dintre fiul său și Societatea de asigurare nu e de natură a o constitui ca părtașă a Societății, căci dacă asigurarea după durata vieții unei alte persoane, nu se poate face dintr'un interes moral de cât cu consimțământul acelei persoane, asemenea participare nu creiază nici un raport juridic între Societate și cel deal treilea, contractul de asigurare stabilind legătura exclusivă numai între asigurător și asigurat ;

Că, precum consimțământul soțului la actele soției sale nu'l constituie parte la contract, tot ast-fel și persoana asupra vieții căreia se încheie de altul un contract de asigurare nu devine cocontractantă față de Societate prin consimțământul dat la asemenea contract ;

Având în vedere că dacă Societatea de asigurare pretinde că cel de al treilea să consimțea la încheierea contractului, aceasta e, cum am spus mai sus, într'un interes moral, și fiind-că acest de al treilea trebuie a se lăsa a fi supus unei revizii medicale și a face declarațiuni relative la vârsta și constituția sa fizică ;

Considerând că asiguratul răspunde de sinceritatea declarațiilor făcute de cel de al treilea pe viața căruia se face asigurarea, ast-fel că interesele Societății pot fi apărate fără ca acțiunea să se îndrepte și contra ce-

lui de al treilea, care rămâne străin litigiului ce se poate naște din neexecutarea contractului;

Considerând că ast-fel fiind, d-na Penelopa Răscanu nu este parte în proces, și prin urmare nu poate fi chemată la interogator;

(ss) I. T. Burada

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența de la 25 Februarie 1903

Președinția D-lui Th. POPESCU-CUDALBU, Președinte

D. Giușcă cu Direcția C. F. R. și I. Desilă

Sentința No. 371

Poprire. — Indemnitatea de locuință a funcționarilor căilor ferate române. — Dacă face parte din leafă. — Dacă poate fi urmărită de creditorii funcționarului. — (Art. 31 din legea de la 1883 pentru exploatarea căilor ferate; art. 409, 455 și 459 Pr. civ.).

Indemnitatea anuală de locuință ce Direcția generală a căilor ferate române acordă funcționarilor săi în afară și peste leafa ce ei primesc, nu face parte din leafă și deci nu este prevăzută în excepțiile din art. 409 din Procedura civilă, ast-fel că poate fi urmărită de creditorii funcționarului pentru datoriile sale.

S'a ascultat d-l avocat G. Tașcă din partea apelantului D. Giușcă în dezvoltarea motivelor de apel și d-l avocat I. Niculescu din partea C. F. R. în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de d-l D. Giușcă contra cărței de judecată No. 3822/902 a judecătoriei de pace ocol. VI din București, prin care s'a invalidat poprirea efectuată în mâinele Direcției generale a C. F. R. pe ori-ce sume de bani ce debitorul I. Desilă are a primi în calitate de funcționar, ca apunamente ce i se cuvine și i se vor conveni din chirii, diurne, etc;

Având în vedere că apelantul susține că rău i s'a invalidat poprirea cerută, întru cât indemnisațiile de chirii, la care și restrânge cererea de poprire, pot fi urmărite necăzând sub previsiunile art. 409 din Pr. c., iar terța persoană, față de declarația apelantului că și restrânge cererea la indemnisația de chirie, se opune, pe motive că ea face parte din leafă, ca unele ce sunt supuse reținerilor, și prin urmare nu pot fi poprite;

Având în vedere că din procesul verbal cu data de 14 August 1902, dresat de comisarul de urmărire al ocolului 6 din București, se constată că sa poprit în mâinele Direcției generale a C. F. R., ori-ce sume de bani are să primească debitorul I. Desilă, fie ca chirie, daune sau sub ori-ce titlu, iar din actele prezentate de creditorul popritor rezultă, că debitorul datorește creditorului suma poprită prin menționatul proces verbal;

Având în vedere că conform dispozițiilor art. 409 Pr. civ., pensiunile de retragere, recompensele naționale și leftele eclesiasticilor, militarilor și tutulor funcționarilor publici, plătiți de stat, district și comună, nu se pot urmări de cât pentru datoriile către stat, penalitate prevăzută de lege, precum și creanțele privilegiate prevăzute de art. 1729 C. civil etc; că dar, ori ce remunerațiune acordată sub ori ce formă funcționarilor, în afară de enumeratiunea acestui text de lege, urmează că poate fi poprite, nefiind permis judecătorului, în această materie, a proceda pe cale de analogie sau interpretări;

Având în vedere că în speță, indemnisațiile de chirie, conf. art. 31 din legea exploatarea din 1883, sunt în afară și peste leafa ce funcționarii C. F. R. primesc, ast-fel în cât, nu face parte din leafă; că acesta mai rezultă și din faptul că aceste indemnisații putând fi atribuite funcționarilor în natură chiar, constituiesc niște înlesniri sau gratificații acordate func-

ționarilor peste leafa lor, leafă care represintă absolutul necesar existenței funcționarilor și pe care legiuitorul l-a avut în vedere apărându-l de ori ce urmărire;

Considerând că legea pensiilor prin art. 10 supunând de o potrivă la rețineri și indemnisațiile de chirie, a această lege, cu caracter cu totul fiscal, nu poate schimba natura remunerațiilor alocate funcționarilor pe lângă leafă, în baza legilor lor speciale, fie sub formă de diurnă, indemnisațiuni sau ori care altul; că de altminteri, această lege fiscală devine neaplicabilă în cazul când indemnisațiile se dau funcționarilor în natură;

Având în vedere că terța persoană declară că datorește suma de bani sub formă de indemnisațiune, și alte sume ca leafă, care nu pot fi poprite, singure declarații pe care dănsul le poate face, conform art. 459 din Pr. civ. înaintea tribunalului;

Văzând și art. 455 și urm. Pr. civ.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător V. Rîureanu, judecata, în virtutea legii, admite apelul făcut de d-l D. Giușcă, și validează poprirea, etc.

(ss) T. P. Cudalbu, V. Rîureanu, C. G. Bossie

JUDECATORIA OCOLULUI 6 BUCURESCI

Audiența de la 2 Iulie 1903

Cociu Eschenasy cu M. Negrescu și Direcția C. F. R.

Carte de judecată No. 2189

Poprire. — Indemnitatea de locuință acordată funcționarilor de la căile ferate. — Dacă se poate urmări. — (Art. 31 din legea de la 1883 pentru exploatarea căilor ferate române; art. 409, 455 și 459 Pr. civ.).

Indemnitatea anuală de locuință ce Direcția generală a căilor ferate române acordă funcționarilor săi, în afară și peste retribuția lor, nu poate fi considerată ca salariu și deci nu este coprinsă în excepțiile prevăzute de art. 409 din Procedura civilă, ast-fel că poate fi urmărită de creditorii funcționarului pentru despăgubirea lor.

Presinte creditorul Cociu Eschenasy asistat de d. avocat Ion S. Codreanu, care a cerut a se valida poprirea făcută, întru cât art. 409 Pr. civ. n'are aplicație, în acest caz fiind vorba de indemnisație de locuință, care nu poate fi considerată ca leafă, căci se plătește peste leafă și nu ca leafa lunar; debitorul M. Negrescu asistat de d-l avocat Lefter și terța persoană Direcția C. F. R. prin d-l avocat Avineanu, cari au cerut invalidarea poprirei, pe motiv că și indemnisațiile de locuință ce primesc funcționarii C. F. R. sunt socotite ca leafă, căci sunt supuse reținerilor după legea nouă a pensiilor.

Judecata,

Având în vedere că din cartea de judecată No. 573/903, investită cu formula executorie, se constată că debitorul datorește creditorului suma cerută prin acțiunea de poprire, iar din procesul-verbal de poprire, cu data 6 Februarie 1903, dresat de comisarul de urmărire ocol. 6 București, se constată că acea sumă a fost poprită în mâinele Direcției căilor ferate române, și anume pe indemnisația de locuință ce primește debitorul de la acea Direcție, în calitate de funcționar;

Având în vedere că terța persoană se opune la validare, pe motiv că această indemnisație face parte din leafă ca accesoriu, întru cât e supusă reținerii pentru pensie, și că nu toți funcționarii o primesc în bani;

Considerând că, în primul rând, terța persoană nu poate face în instanță alte declarațiuni de cât relativ la datorirea sumei poprite, conf. art. 459 Pr. c.;

Considerând că de alt-fel, pentru ca sumele poprite să cadă sub prevederile art. 409 Pr. civ. trebuiesc să facă parte din leafa debitorului;

Că în speță, zisa indemnisație funcționarii C. F. R., și numai unii dintr'ânșii, o primesc în afară și peste retribuțiunea de funcționar, conf. art. 31 din legea de

exploatare din 1883, ast-fel că nu face parte din salarii; afară de aceasta, salariul propriu zis stă în așa legătură cu funcțiunea ce se plătește, în cât nu pot exista una fără cea-laltă; pe când îndemnișia de chirie, care se plătește numai onora din funcționar, poate fi chiar suprimată fără ca să se suprimă și funcțiunea — și încă și din faptul că unui din funcționar primesc îndemnișia în natură, cu atât mai mult rezultă că ea nu face parte din salariul propriu zis;

Considerând că faptul că și această retribuțiune este supusă reținerii pentru pensie, conf. art. 10 L pens., nu-și poate schimba caracterul ce-și este dat prin însăși natura ei, modul de plată și legea în baza căreia este acordată.

Ast-fel fiind, urmează a se valida.

Văzând și art. 455 și urm. Pr. civ.

Pentru aceste motive, validează, etc.

Jude (s) C. Negrea.

JUDECĂTORIA OCOL. BOLINTIN, (Dâmbovița)

Audiența de la 2 Iunie 1903

Dobre Matei cu Marin Năstase și Anica Radu Năstase ca tutore
Carte de judecată No. 539

Pământ rural. — Acte de vânzare a unui asemenea pământ. — Cerere de anulare. — Competință. — Instanța competentă a anula asemenea acte. — (Art. 14 din legea de la 13 Februarie 1879 pentru interpretarea legii rurale din 1864).

Competință. — Judecătorii de ocol — Dreptul lor de a examina actele emenate de la alte instanțe judecătorești. — Condițiuni.

1. Anularea actelor de înstrăinare a unui pământ dat după legea rurală și făcute în contra dispozițiilor legii rurale nu se poate cere de cât de la tribunale, singure competente a judeca asemenea cereri, ori care ar fi valoarea lor.

2. În virtutea competenței generale, judecătorul de ocol este în drept, numai pentru sine, pentru o mai deplină convingere care să conducă la o dreaptă soluțiune, a examina tăria actelor emenate de la alte instanțe judecătorești fie chiar superioare, pentru a constata în ce legătură de fapt și de drept se află cu cazul pe care-l judecă, cu condițiune să nu nesocotească autoritatea lucrului judecat sau să-și însușească o competență străină, răsturnând ast-fel ordinea instanțelor judecătorești.

S'a ascultat părătul oponent Dobre Matei, prin d-l avocat Bănescu și intimații reclamantii Marin Năstase și Anica R. Năstase prin d-l avocat I. E. Nanulescu.

Judecata,

Având în vedere, opoziția făcută de către Dobre Matei, contra cărței de judecată civilă No. 496/903;

Având în vedere, actele aflate în dosar și susținerile părților făcute în instanță;

Având în vedere, că oponentul în susținerea tezei sale prezentă un act de vânzare autentificat de onor. Tribunalul Dâmbovița la No. 5638/83, din care se constată că Matei Voicu din comuna Mătășaru, fiu al lui Voicu Barbu, cel care a fost în proprietar prin legea rurală de la 1864, și trecut în tabelă la No. 39/64, și a vîndut de bună voe și nesilit de nimeni, atât pământul său propriu cu care a fost în proprietar și trecut în tabelă la No. 40 cât și pe cel rămas moștenire de la tatăl său Voicu Barbu;

Că, tot în susținerea acestei opoziții, Dobre Matei, mai prezintă și o carte de judecată cu No. 553 din 4 Maiu 1896, din care rezultă că Maria Dragomir Sima, soara vînzătorului Matei Voicu, împreună cu cumnatul său Năstase Radu, intențînd acțiune înaintea acestei judecătorii în anularea menționatului act de vânzare și deci în revendicarea pământului vîndut;

Că, această judecătorie prin cartea de judecată civilă cu No. 553/96, a respins ca prematură și neregulat făcută ac-

țiunea intentată pe motiv că trebuia mai întăiu să se ceară anularea acestui act înaintea tribunalului care l'a autentificat, rămânând ca acțiunea în revendicare să se judece în urmă de instanța competentă;

Având în vedere, dar că primul lucru care se pune în discuție este de a se ști, dacă în urma acestui act, judecătorul de ocol rămâne competentă a anula un asemenea act emanat de la o instanță superioară;

Având în vedere, că după dispozițiunile art. 14 din legea interpretativă din 13 Februarie 1879, toate actele de înstrăinare directe sau indirecte făcute în urmă chiar a promulgării acestei legi, vor fi nule prin hotărîrea dată de tribunalul local; că cu ocazia desbaterilor urmate la 1896, în Cameră și Senat asupra art. 62 legea judecătorilor de pace, s'ar părea că menționatul text de lege, rămâne abrogat;

Considerând însă că legea din 13 Februarie 1879, fiind o lege specială, dispozițiunile ei n'au putut fi abrogate prin legea generală a judecătorilor de pace, care dă în competența acestor judecătorii, toate acțiunile imobiliare până la valoarea de 1500 lei, că această lege se poate aplica în tot-d'a-una ori de câte ori este vorba de anularea unor asemenea acte (Cas. 1. 44/900 «Dreptul» 11/901);

Că, în speță se prezintă un act de vânzare asupra căruia Marin Năstase și Anica Radu Năstase, cei care au obținut o hotărîre în favoarea lor susțin că nu li se poate opune un asemenea act întru cât judecătorul de ocol e competentă a l' anula;

Considerând că în virtutea competenței generale, judecătorul de ocol, e îndreptat a examina tăria actelor emenate de la alte instanțe judecătorești, fie chiar superioare, pentru a constata în ce legătură de fapt și de drept se află cu cazul pe care l' judecă, fără a nesocoti autoritatea lucrului judecat sau a-și însuși o competență străină și deci a se pronunța asupra validității titlului ce se prezintă, răsturnând ast-fel ordinea instanțelor judecătorești. Toate aceste examinări numai pentru sine, pentru o mai deplină convingere, care să conducă la o dreaptă soluțiune;

Că, în speță fiind vorba de un act de vânzare emanat de la o instanță superioară, autentificat de tribunalul Dâmbovița, cum ar putea judecătorul de ocol să își însușească o competență pe care nu a avut-o nici odată, cum ar putea să anuleze un asemenea act când el a fost autentificat de tribunal?;

Că ast-fel fiind opoziția de față pare întemeiată și ca atare urmează a se admite;

Pentru aceste motive, admite opoziția făcută de Dobre Matei, din comuna Mătășaru, contra cărței de judecată civilă cu No. 496 din 16 Maiu 1903, pe care o reformează în totul etc

Jude delegat (s) Ion Gr. Lecca

p. Grefier (s) Christescu

Adnotație. — Iată speța venită înaintea ocolului Bolintin: Marin Năstase și Anica Năstase revendică de la Dobre Matei pământul cu care a fost în proprietar Voicu Barbu la 1864. Cu această ocaziune, părătul prezintă un act de vîndere-cumpărare al aceluși teren, autentificat de trib. Dâmbovița. Judecătorul, întemeiat pe acest act, susține că, conform art. 14 al legii interpretative din 1879, nulitatea actelor de înstrăinare a pământurilor rurale trebuie cerută la tribunal, fiind-că art. 62 L. J. P. n'a putut abroga dispozițiunea aceluși articol ce face parte din o lege specială, deși contrarul pare a rezulta din desbaterile parlamentare ce au avut loc cu prilejul votării art. 62 menționat.

În consecință, judecătorul conchide că nu poate anula un act autentificat de tribunal, de oare-ce ar răsturna ordinea instanțelor judecătorești, din care cauză admite opozițiunea părătului și reformează, în totul, cartea de judecată anterioară, de unde rezultă că acțiunea în revendicare a fost respinsă.

Să vedem acum dacă această soluțiune e întemeiată.

Art. 1 al legii interpretative din 1879 spune că actele de înstrăinare ale pământurilor rurale date

în virtutea legii din 1864, sunt și vor fi nule; iar art. 3 dăce că: «Nulitatea actelor prevădute în articolele precedente, se va declara de *tribunalul local*». Art. 14 din aceeași lege prevede că: «Acei cari, de la promulgarea acestei legi, prin acte directe or indirecte, vor cumpăra de la săteni locurile ce ei le au după legea din 1864, vor vedea anulate acele acte ale lor, prin hotărârea definitivă a tribunalului local.....».

Observăm însă că, în specie, nu e vorba de anularea unui act, ci de o acțiune în revendicare. Or art. 62. L. J. P. spune formal că, «In materie imobiliară, judecătorii de ocol sunt competenți a judeca în primă instanță acțiunile în revendicare și, în genere, or-ce acțiune imobiliară până la valoarea de 1500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit».

De asemenea, ultimul alineat de sub art. 62 menționat spune formal că: «Sunt scutite de taxa timbrului și de or-ce alte cheltuieli de procedură, toate acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de improprietărire».

Iată, prin urmare, un text categoric care dă în competența jud. de ocoale or-ce acțiune imobiliară în limitele cunoscute și scutește formal de timbru aceleași acțiuni relative la pământurile date locuitorilor săteni conform legilor de improprietărire.

Cu ocaziunea votării art. 62 de către Cameră, d-l Eug. Stătescu, Ministrul justiției pe vremuri, spunea următoarele: «Procedura prescrisă de legea din 1879 se aplică, sau mai bine zis nu se aplică *de cât la procesele intentate în baza acelei legi*. Legea din 1879 se ocupă de înstrăinările făcute până în momentul promulgării și prevede o procedură cu totul specială pentru anularea acestor înstrăinări ilegale. Dispozițiunile legii de față nu se referă la acele procese; ele se referă la înstrăinările ce vor fi putut avea loc de atunci încoace și la acțiunile de revendicare *sau de anulare ce se vor intenta de acum înainte*».

«D-voastră înțelegeți că nu ar mai fi nici un cuvânt ca aceste acțiuni să le supun iarăși la procedura cu totul extra-ordinară a legii din 1879. *Ele se vor judeca după procedura dreptului comun*, care se aplică la toate acțiunile de resortul judecătorilor de ocoale» (1).

Totuși chestiunea de a se ști cine e competent să judece acțiunea în anulare a pământurilor rurale e controversată. Ast-fel, s'a decis că legea din 1879 fiind specială, art. 14 n'a putut fi abrogat prin legea generală a jud. de pace, de unde și concluziunea că numai tribunalele pot atări acte de înstrăinare (2).

Această soluțiune însă nu mi se pare de loc fundată, căci desbaterile parlamentare nu mai lasă nici-o îndoială că «toate acțiunile imobiliare, fie în revendicare, fie în anularea actelor de înstrăinare imobiliară de or-ce natură, de la promulgarea legii încoace și până la valoarea arătată de art. 62, sunt de competență, în primă instanță, a judelei de ocol» (3).

În această privință iată cum se exprimă o deciziune recentă a Curții noastre supreme:

«Considerând că acesta fiind principiul stabilit de legiuitor prin art. 62 sus citat, în privința competenței asupra acțiunilor relative la pământurile

rurale, iar prin art. 125 din citata lege a jud. de pace abrogându-se dispozițiunile contrarii acestei legi, *reține neîndoios că dispozițiunile art. 6, 7, 8, 9 și 14 din legea de la 13 Februarie 1879 sunt abrogate ca fiind contrarii legii jud. de pace*».

«Considerând că ast-fel fiind, devine fără interes, în specie, a se cerceta dacă acțiunea care face obiectul procesului de față, are de obiect *revendicarea* a 11 pogoane ce sunt în litigiu, — după cum susține azi recurentul, — sau *anularea* unui act de înstrăinare a acestui pământ,...., căci și într'un cas și în altul, acțiunea imobiliară de față fiind privitoare la un pământ rural de o valoare mai mare de 1500 lei, este de competența tribunalului ca primă instanță, cu drept de apel la Curte,....» (4).

În cazul de față, prin urmare, judecătorul de ocol era competent să judece acțiunea în revendicare și aceasta cu atât mai mult în cât nu era vorba de anularea actului de înstrăinare.

Acestea fiind adevăratele principii, cu drept cuvânt s'a hotărât că judecătorii de ocol sunt competenți a statua, pe cale incidentală, într'o acțiune în revendicare a unei moșteniri, dacă testamentul autentic opus de partea care deține averea ce se reclamă, îndeplinesce sau nu condițiunile cerute de lege pentru validitatea lui (5).

În fine, pentru a termina, observăm că judecătorul dăce că admite opozițiunea și *reformează* cartea de judecată atacată, în loc să spue că *retractează*, de oare-ce numai apelul e o cale de reformare, din care cauză e considerată ca ireverențioasă.

Ștefan Scriban

Indemnisațiile de locuință ale funcționarilor C. F. R. și art. 409 Pr. civ.

Pe lângă retribuțiunile fixate de legi și regulamente, funcționarii căilor ferate admiși ca definitivi în cadre, primesc o indemnitate de locuință în cazul când nu li se poate da locuință în clădirile dependente de căile ferate.

Aceste indemnisații sunt fixate la quantumul maxim al apunțamentelor pe 2 luni și jumătate. (Art. 31 din legea de exploatare a C. F. R.).

De și față cu un text precis ca art. 31, totuși chestiunea dacă indemnisațiile de locuință compensează ori nu ca leafă și prin urmare dacă se pot sau nu urmări, în afară de casurile din art. 409 Pr. c., a dat naștere la controverse, până când Înalta Curte de Casație, sec. II, prin decizia No. 96 din 10 Aprilie 901 (*) a stabilit pe baza art. 31 din legea de exploatare, că aceste indemnisații nu se plătesc cu titlu de leafă, și prin urmare nu pot fi apărute de urmăriri, conform art. 409 Proc. civ.

Față însă cu noua lege asupra pensiunilor din Martie 902, se susține de unii că indemnisația nu se poate urmări, și iată ce motive aduc aceștia în sprijinul părerei lor: că indemnisația de locuință este considerată ca leafă, atunci când funcționarului nu i se poate da locuință în natură; că e

(4) Cas. I, No. 225/902. *Curierul Judiciar*, No. 54/902. — *Contră*, C. ap. Buc. II, No. 192/901, numai în majoritate. Minoritatea susține că l. din 1879 se aplică când e vorba de anularea unui act de înstrăinare, nu și când e vorba de o acțiune în revendicare ce se judecă după dreptul comun.

(5) Jud. oc. Străina, din 21 Februarie 1901. *Curierul Judiciar*, No. 4/901. Jud. de ocol mai sunt competenți să judece și acțiunea pauliană până la 1500 lei. Cas. I, No. 57/900. *Curierul Judiciar*, No. 20/900. *Alexandresco*, VI, p. 647 n. 2.

(*) A se vedea publicată în acest număr p. 443.

(1) V. acestea în Corneliu Botez, *Codicele ședință al Jud. de Pace*, p. 217.

(2) Cas. I, No. 44/900. *Dreptul*, No. 11/901.

(3) În același sens: Botez, *ibidem*, p. 221; și Cas. s.-u. No. 12/98. *Dreptul*, No. 53/98.

un accesoriu al lefeii; că subvine ca și aceasta la nevoile zilnice ale funcționarului și mai cu seamă (acesta ar fi argumentul principal) că prin art. 52 al noii legi de pensii, sunt supuse reținerii de 10% (sent. No. 347/902 a trib. Not. Ilfov, sent. 1535/902 a trib. com. Ilfov; decizia 23 903 a C. ap. sec. 2-a Buc.). Alte instanțe au căutat pe cale de interpretare a art. 409 Pr. civ., să întindă aplicarea acestui text la diurne și indemnizații, ca fiind coprinse sub denumirea generală de leafă, bazându-se pe faptul că aceste diferite remunerații trebuiesc considerate, conf. art. 409 Pr. civilă după natura lor, atât din punctul de vedere al funcționarului cât și al funcțiunii la care se plătesc, ast-fel ca nu cum va prin efectul urmăririi să se conducă indirect la desorganizarea serviciului pentru care sunt prevăzute.

S'a mai susținut de asemenea că dacă se admite urmărirea indemnizațiilor de locuință, se provoacă o inegalitate între aceași categorie de funcționari, prin faptul că unii din acești funcționari având locuința în natură, pe ei n'ai cum să-i urmărești.

Nu putem recunoaște ca întemeiate nici unul din argumentele de mai sus, invocate pentru a stabili că indemnizațiile de locuință ale funcționarilor C. F. R. sunt și trebuiesc considerate ca leafă și aparate de urmărire conf. art. 409 Pr. civ.

Încă de la 1872 când căile ferate aparțineau societății pe acțiuni, s'a făcut distincțiune între diferitele categorii de funcționari după natura serviciului și angajamentului, diferitele remunerații ce se plăteau, între care indemnizația de locuință, se dădea în afară de leafă și numai unei categorii de funcționari.

Aceași natură li s'a conservat prin legea de exploatare din 1883 în puterea căreia persistă, și această lege după ce în art. 30 stabilește retribuțiunile, soldele impiegaților, vine și, în art. 31, dă unora din funcționari indemnizație de locuință când nu li se poate da locuință în natură. Termenii precisi întrebunțați de legiuitor, grija d'a consacra un articol special într-o lege specială, felul acordării ei, credem că ar fi de ajuns, să ne facă, să decidem, că în art. 31 nu e vorba de leafă, că indemnizația nu poate avea acest caracter. Că de alt-fel leafa stă în așa raport cu funcțiunea, în cât ambele coexistă și se presupun ca elemente esențiale contractului dintre Stat și funcționar, pe când indemnizația prin faptul că se dă în două diferite moduri, că nu se dă de cât unora din funcționari și în anumite condițiuni, trebuie considerată ca fiind de natura contractului, putând fi suprimată, fără să se atingă acest contract, fără să se desființeze funcțiunea.

Că atât e de adevărat, că între aceste două feluri de remunerații trebuie să menținem această distincțiune, este că atât prin art. 37 din zisa lege cât și prin statutele casei de pensii din 1888 ale funcționarilor C. F. R., se prevedea la art. 3 § 4 că fondul de pensii se formează: din reținerile funcționarilor (căci pentru cei cari nu erau funcționari exista casa de ajutor) asupra salariului (rețineri de 5% din leafa fixă pe lună) iar nu și asupra indemnizațiilor, diurnelor, deplasărilor, primelor etc.

De alt-fel, este chiar inutil să cautăm natura și caracterul acestei remunerații în legea ei constitutivă, când este vorba de aplicarea art. 409 Pr. civ. Într'adevăr, acest text consacrand o excepție de la principiul general din art. 1718, 1719 C. civ. și limitând casurile de urmărire asupra lefilor, este, ca ori-ce excepție, de strictă interpretare și nu o putem întinde prin analogie la casuri pe cari nu le prevede.

Să vedem acum întru cât s'a schimbat situațiunea prin faptul că legea pensiilor, în art. 52, supune la rețineri pentru pensii, între altele, și indemnizațiile de locuință. Mai întâi, credem că nu legea de pensii atribuie unei remunerații caracterul de leafă, diurnă, indemnizație, etc., dar în ori-ce cas, a schimbat legea pensiilor natura, caracterul și destinațiunea indemnizațiilor? De sigur că nu. Într'adevăr, acest fel de remunerații se dă în puterea legii de exploatare, și această lege prin nimic nu e abrogată; dovadă e chiar faptul că funcționarii primesc și azi această indemnizație; prin urmare, existând legea constitutivă, există implicit și caracterul și natura indemnizației de locuință, care nu a fost considerată nici o dată ca leafă.

Dacă admitem prin imposibil, că legea constitutivă a indemnizației este azi desființată prin legea pensiilor, atunci ar urma să nu mai existencă indemnizația, ori, în acest cas, la ce s'ar aplica rețineria de 10% în baza legii pensiilor? Așa dar, indemnizațiile nu pot fi considerate ca leafă, nici nu sunt aparate de art. 409 Pr. civ. în urma legii pensiilor. E de prisos să mai menționez că legea de pensii, prin art. 70, declară abrogate numai dispozițiunile din legile, regulamentele și statutele de pensii iar nu și alte legi și regulamente de altă natură.

Dar, în afară de acestea, dacă legea pensiilor prin art. 52 (7 regulament) supune la rețineri între altele și indemnizațiile de locuință (chiriile, diurnele, etc.), oare prin aceasta se dă acestor remunerații caracterul de leafă? Nu. Textele acestea prevăd dispozițiuni de un caracter mai mult fiscal, pentru alimentarea fondului de pensii, fără ca să confere și drept la pensie. Aceasta rezultă pe de o parte din art. 1 și 19 cari prevăd mai întâi o retribuțiune și apoi aceasta să fie lunară, or indemnizațiile nu întrunesc aceste condiții, iar pe de altă parte art. 20 din lege (106 din regulament) o arată în modul cel mai categoric: «pentru determinarea pensiei nu se vor ține în seamă diurnele, chiriile și ori-ce alte indemnizații ce se plătesc ca accesoriu pe lângă retribuțiune».

Din acest text mai rezultă, cea ce deja am arătat, că aceste indemnizații sunt un accesoriu al retribuțiunii.

Dar din faptul că s'a simțit necesitatea enumerării și specificării diferitelor remunerațiuni supuse reținerii prin legea pensiilor, nu rezultă oare deosebirea evidentă dintre ele, după natura lor?

De asemenea, nu e un cuvânt că dacă unii funcționari au mijlocul să-și achite datoriile cu indemnizația de locuință conform principiului din art. 1718, 1719 C. civ. să se considere nedreptățiți, pentru că alți funcționari cari primesc locuința în natură, nu-și plătesc datoriile în acest mod; căci ar fi tot una cu a zice, că e nedrept să urmărești pe un debitor solvabil numai pentru simplul cuvânt, că nu poți urmări pe unul insolubil!

Față dar cu aceste considerațiuni, credem că rezultă neîndoios, că indemnizațiile de locuință (chirii) ale funcționarilor C. F. R. pot fi urmărite și pentru alte datorii, de cât cele prevăzute de art. 1729 C. civ., că nu li se aplică dispozițiunile art. 409 Pr. civ.

De alt-fel, în ce privește datoriile din chirii, discuțiunea e tăiată, prin legea proprietarilor din Martie 1903 care, prin art. 22, dispune că se pot urmări chiar lefurile, recompensele naționale, etc., până acum aparate de art. 409 Pr. c.

G. A. Râmniceanu

Student

Grefier la jud. ocol. 6 București